

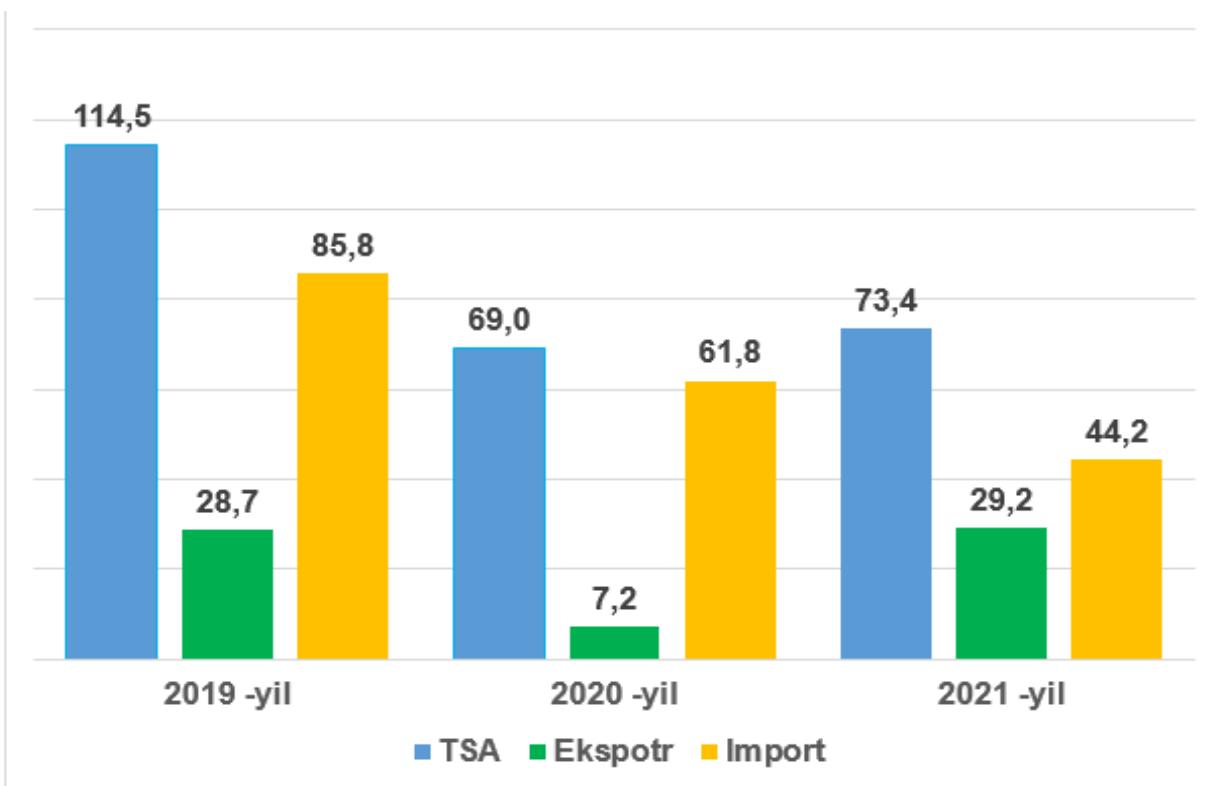
NAVOIY VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI (2021- yil yanvar oyi uchun dastlabki ma'lumot)

Mamlakatning tashqi iqtisodiy faoliyati, xususan tashqi savdo sohasida amalga oshirilayotgan islohotlarning pirovard natijasi aholining turmush darajasiga bevosita o'z ta'sirini o'tkazadi.

2021- yil yanvar oyi yakuni bilan viloyatning tashqi savdo aylanmasi (matnda TSA) 73,4 mln. AQSh dollarini tashkil etib, 2020- yilning mos davriga nisbatan 106,3 % ni tashkil etdi.

TASHQI SAVDO AYLANMASI VA BALANSI
(yanvar, mln. AQSh dollar)

Ma'lumot uchun: O'zbekiston Respublikasida tovarlar tashqi savdosi statistika ko'rsatkichlarini shakllantirishda, Tashqi iqtisodiy faoliyat Tovar nomenklaturasi (keyingi o'rinnarda TIF TN) bilan birgalikda, Birlashgan Millatlar Tashkilotining Xalqaro standartlashgan savdo tasniflagichi (keyingi o'rinnarda – XSST) ishlatalidi. Bu o'z navbatida tahliliy maqsadlarda eksport va import qilinadigan tovarlarni 10 ta katta qismga guruhlash uchun imkon beradi. Tovarlarni XSST bo'yicha kodlashtirish, TIF TN va XSST o'rtasida o'tish kalitlari yordamida amalga oshiriladi.

Navoiy viloyati, jahoning 43 dan ortiq mamlakatlari bilan savdo aloqalarini amalga oshirib kelmoqda. TSA ning nisbatan salmoqli hissasi Kanada (26,7 %), Rossiya Federatsiyasida (20,1 %), Litvada (18,6 %), Turkiya (10,2 %) va Xitoy Xalq Respublikasida (7,1 %) qayd etilgan.

**NAVOIY VILOYATI BILAN TASHQI SAVDO AYLANMASI
ENG YUQORI ULUSHGA EGA BO'LGAN DAVLATLAR
(2021- yil yanvar, mln. AQSh dollarri, ulushi, % da)**

Davlatlar	TSA	Eksport	Import	Ulushi, % da
Kanada	19,6	19,1	0,5	26,7
Rossiya Federatsiyasi	14,8	1,3	13,5	20,1
Litva	13,6	0,4	13,2	18,6
Turkiya	7,5	3,3	4,2	10,2
Xitoy Xalq Respublikasi	5,2	2,0	3,2	7,1
AQSh	2,0	0,1	1,9	2,8
Qozog'iston	2,0	0,5	1,5	2,7
Germaniya	1,7	0,0	1,7	2,3
Koreya Respublikasi	0,7	0,0	0,7	1,0
Ukraina	0,7	0,2	0,5	0,9

So'nggi yillarda hukumatimiz tomonidan sanoat tuzilmasini diversifikatsiya qilishda, eksportni qo'llab-quvvatlash, import o'rnnini bosuvchi tovar va mahsulotlarni ishlab chiqarishni yanada oshirilishi natijasida, eksport tarkibida sezilarli o'zgarishga erishildi.

Shuningdek, qo'shni davlatlar bilan o'zaro aloqalarni mustahkamlash, mamlakatlarni ijtimoiy-iqtisodiy, savdo-sanoat hamda madaniy sohalardagi aloqalarini rivojlantirish borasida katta ishlar amalga oshirilayotganini ko'rish mumkin.

Xususan, qo'shni davlatlar Qozog'iston bilan TSA da so'nggi yillarda katta o'zgarishlar kuzatilyapti. Misol uchun, so'nggi uch yilda TSA Qozog'iston, Afg'oniston, Turkmaniston va Qирг'из Respublikasi bilan tashqi savdo aylanmasi oshgani kuzatilmogda.

Boshqa davlatlar (qo'shni davlatlardan tashqari) bilan esa, TSA da eng yuqori ulush Kanada, Rossiya Federatsiyasi, Litva, Turkiya, Xitoy Xalq Respublikasi, AQSh va Germaniya davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

NAVOIY VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASI HAJMI (2021- yil yanvar, mln. AQSh dollar)

	Jami	2020- yilning mos davriga nisbatan o'zgarish sur'ati, % da	Jamiga nisbatan ulushi, %
Tashqi savdo aylanmasi	73,4	106,3	100,0
MDH davlatlari	17,4	101,2	25,0
Boshqa davlatlar	55,0	108,2	75,0

**NAVOIY VILOYATINING HUDUDLAR BO‘YICHA
TASHQI SAVDO AYLANMASI HAJMI
(2021- yil yanvar, ming AQSh dollari)**

Tuman va shahar nomi	Tashqi savdo aylanmasi hajmi	2020- yilning mos davriga nisbatan o‘zgarish sur’ati, % da
Navoiy viloyati	73 384,5	106,3
Navoiy sh.	52 764,8	176,9
Zarafshon sh.	2 888,1	5,3 b.
<i>tumanlar:</i>		
Karmana	9 306,2	39,5
Konimex	21,4	12,7
Qiziltepa	205,8	4,4
Navbahor	1 333,3	86,4
Nurota	508,5	2,2 b.
Tomdi	429,7	8,6 b.
Uchquduq	673,0	10,1 b.
Xatirchi	4 566,8	4,2 b.
Bo‘linmaydigan hajm	686,9	-

2021- yil yanvar oyida tashqi savdo aylanmasi hajmi 73,4 mln. AQSh dollarini 2020- yilning mos davriga nisbatan 106,3 % ni tashkil qilmoqda.

Tashqi iqtisodiy faoliyat bo‘yicha 20 ta yirik hamkor-davlatlar orasidan to‘rtta davlatda faol tashqi savdo balansi kuzatilgan, xususan, Kanada (18,6 mln. AQSh dollari), Singapur (0,5 mln. AQSh dollari), Afg'oniston (0,5 mln. AQSh dollari), Qирг'из Республикаси (0,4 mln. AQSh dollari) shular jumlasidandir. Qolgan 16 ta davlatlar bilan passiv tashqi savdo balansi saqlanib qolmoqda.

**NAVOIY VILOYATINING YIRIK HAMKOR DAVLATLAR BILAN
TASHQI SAVDO AYLANMASI DINAMIKASI**
(yanvar, mln. AQSh dollar)

Davlatlar	2019- y.	2020- y.	2021- y.
Kanada	0,1	-	19,6
Eksport	-	-	19,1
Import	0,1	-	0,5
Saldo	-0,1	-	18,6
Rossiya Federatsiyasi	4,7	9,5	14,8
Eksport	2,1	2,4	1,3
Import	2,6	7,1	13,5
Saldo	-0,5	-4,7	-12,2
Litva	1,1	10,4	13,6
Eksport	0,2	0,3	0,4
Import	0,9	10,1	13,2
Saldo	-0,7	-9,8	-12,8
Turkiya	4,7	4,1	7,5
Eksport	0,8	1,8	3,3
Import	3,9	2,3	4,2
Saldo	-3,1	-0,5	-0,9
Xitoy Xalq Respublikasi	25,2	10,1	5,2
Eksport	0,7	0,4	2,0
Import	24,5	9,7	3,2
Saldo	-23,8	-9,3	-1,2
AQSh	25,0	5,5	2,0
Eksport	-	-	0,1
Import	2,5	5,5	1,9
Saldo	-2,5	-5,5	-1,8
Qozog'iston	4,9	6,9	2,0
Eksport	0,3	0,5	0,5
Import	4,5	6,4	1,5
Saldo	-4,2	-5,9	-1,0

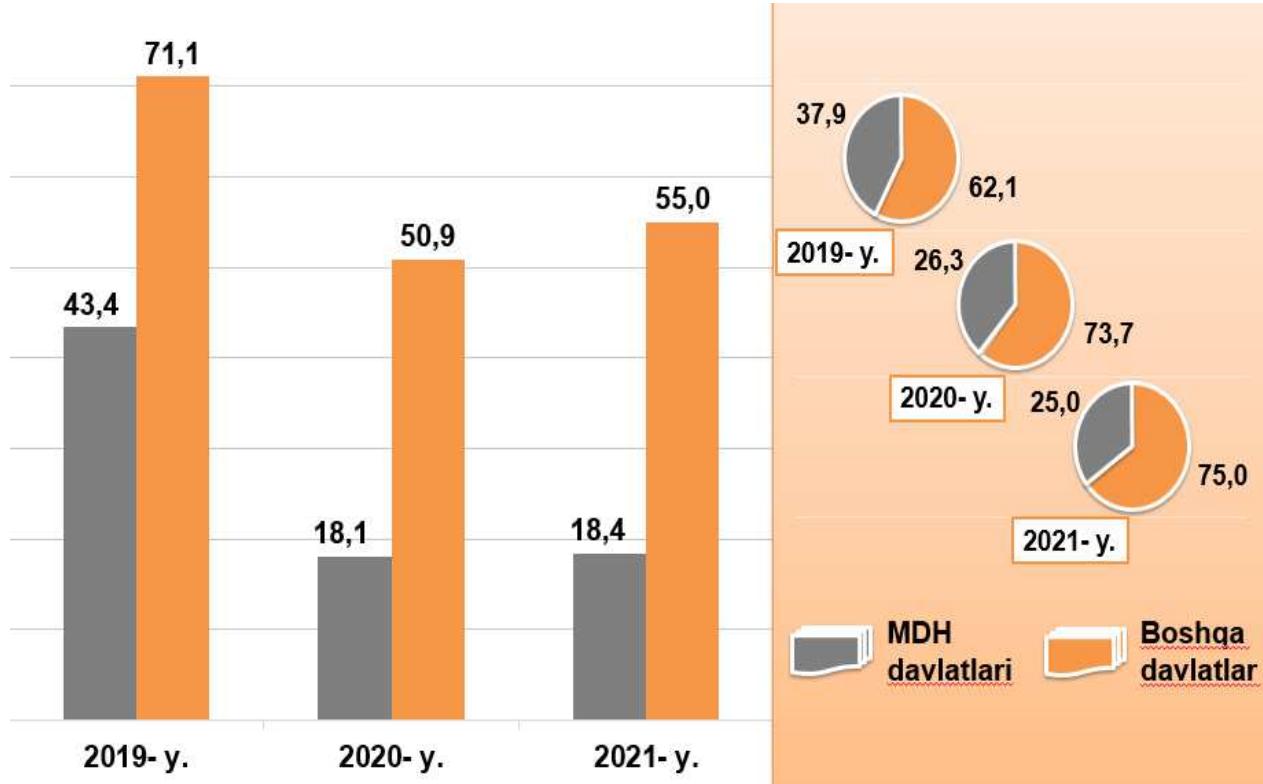
Davlatlar	2019- y.	2020- y.	2021- y.
Germaniya	1,4	0,6	1,7
Eksport	-	-	-
Import	1,4	0,6	1,7
Saldo	-1,4	-0,6	-1,7
Koreya Respublikasi	3,4	15,5	0,7
Eksport	-	-	-
Import	3,4	15,5	0,7
Saldo	-3,4	-15,5	-0,7
Ukraina	0,1	0,6	0,7
Eksport	0,1	-	0,2
Import	-	0,6	0,5
Saldo	0,1	-0,6	-0,3
Finlyandiya	-	1,3	0,7
Eksport	-	-	-
Import	-	1,3	0,7
Saldo	-	-1,3	-0,7
Italiya	0,3	0,2	0,6
Eksport	-	-	-
Import	0,3	0,2	0,6
Saldo	-0,3	-0,2	-0,6
Singapur	-	-	0,5
Eksport	-	-	0,5
Import	-	-	-
Saldo	-	-	0,5
Afg'oniston	-	-	0,5
Eksport	-	-	0,5
Import	-	-	-
Saldo	-	-	0,5

Davlatlar	2019- y.	2020- y.	2021- y.
Turkmaniston	0,1	0,2	0,4
Eksport	-	0,2	0,3
Import	0,1	-	0,1
Saldo	-0,1	0,2	0,2
Qirg'iz Respublikasi	0,5	0,8	0,4
Eksport	0,5	0,8	0,4
Import	-	-	-
Saldo	0,5	0,8	0,4
Eron Islom Respublikasi	1,2	0,2	0,4
Eksport	1,0	-	-
Import	0,2	0,2	0,4
Saldo	0,8	-0,2	-0,4
Yaponiya	5,4	0,8	0,3
Eksport	-	0,1	-
Import	5,4	0,7	0,3
Saldo	-5,4	-0,6	-0,3
Hindiston	0,7	0,1	0,3
Eksport	-	-	0,1
Import	0,7	0,1	0,2
Saldo	-0,7	-0,1	-0,1
Buyuk Britaniya BQ va Shimoliy Irlandiya	-	-	0,2
Eksport	-	-	-
Import	-	-	0,2
Saldo	-	-	-0,2

Tashqi savdoni qo'llab-quvvatlash hamda MDH davlatlari bilan ushbu sohadagi hamkorlikni yanada mustahkamlash bo'yicha olib borilayotgan chora-tadbirlar natijasida, 2021- yil yanvar oyida, tashqi savdo aylanmasida MDH davlatlarining ulushi 25,0 % ni tashkil etdi.

**NAVOIY VILOYATINING TASHQI SAVDO AYLANMASIDA MDH
MAMLAKATLARI VA BOSHQQA XORIJY DAVLATLARNING
HAJMLARI DINAMIKASI**
(yanvar, mln. AQSh dollar, ulushi, % da)

Boshqa xorijiy davlatlarning TSA si 2021- yil yanvar oyida 2020- yilning shu davriga nisbatan 108,2 % ni, jami TSA dagi ulushi 75,0 % ni tashkil etdi.

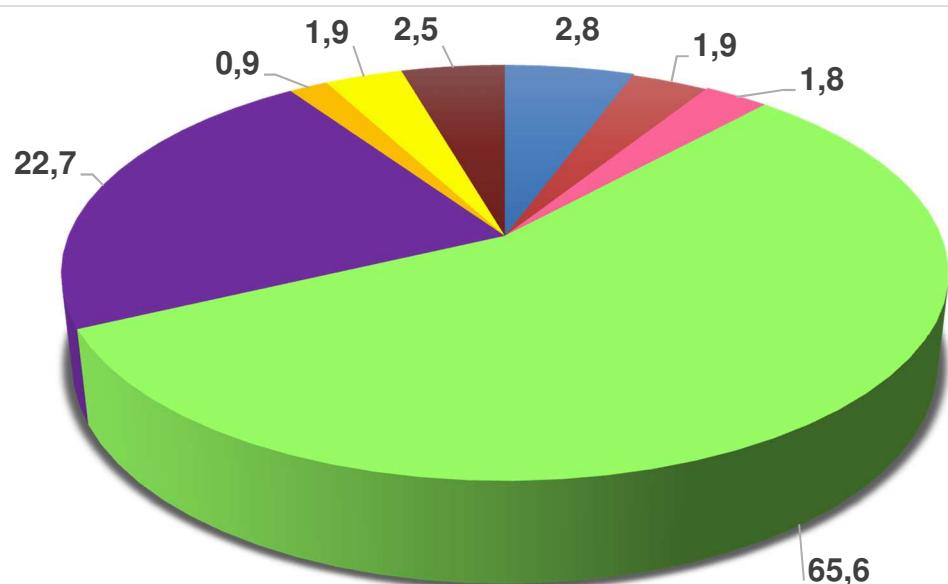
NAVOIY VILOYATINING EKSPORTI (2021- yil yanvar)

Hisobot davrida tovarlar va xizmatlar eksporti bilan shug'ullanuvchi xo'jalik yurituvchi subyektlarning eksport hajmi 29,2 mln. AQSh dollarini tashkil etdi. 2020- yilning mos davriga nisbatan o'sish sur'ati 4,1 b. % ni tashkil etdi.

Eksport tarkibida asosan katta ulush kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar (65,6 %), asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari (22,7 %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (2,7 %) hissasiga tog'ri kelmoqda.

**XSST BO'YICHA EKSPORT TARKIBI
(2021- yil yanvar, ulushi, % da)**

- Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar - 2,8 %
- Nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari - 1,9 %
- Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar - 1,8 %
- Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar - 65,6 %
- Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari - 22,7 %
- Mashinalar va transport asbob-uskunalar - 0,9 %
- Turli xil tayyor buyumlar - 1,9 %
- Xizmatlar - 2,5 %

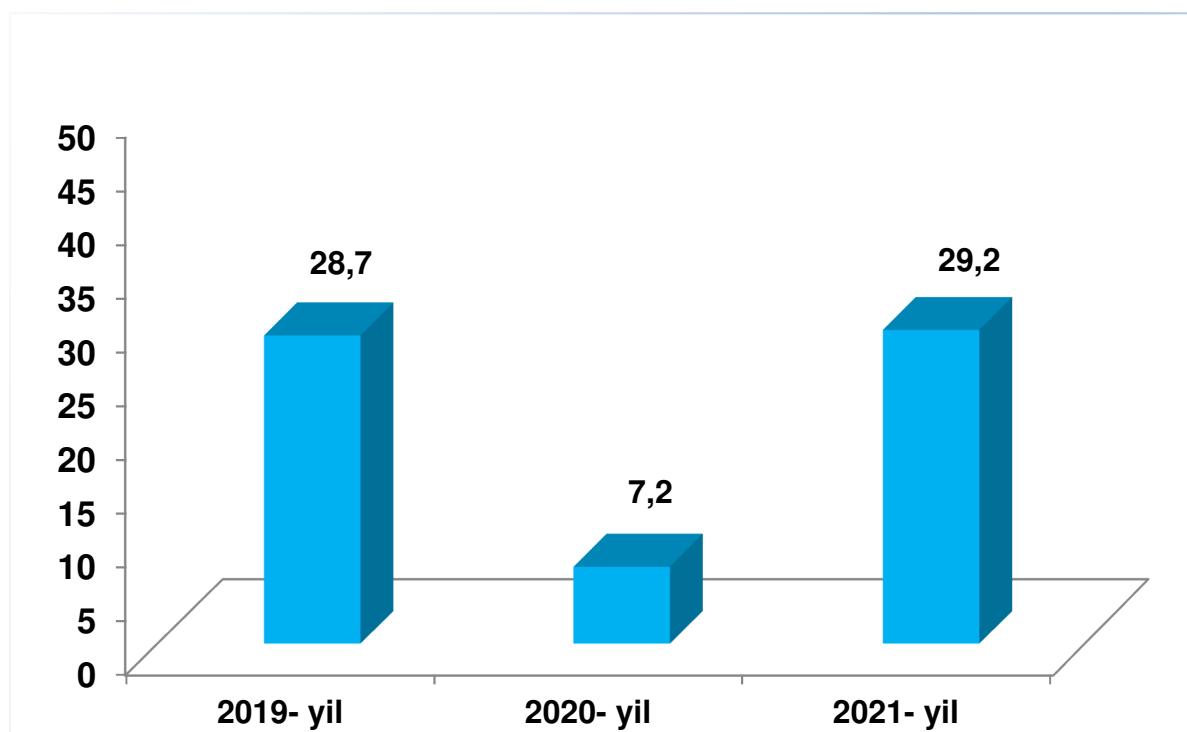
**MDH VA BOSHQA XORIJUY DAVLATLARGA EKSPORT TARKIBI
(2021- yil yanvar)**

XSST tarkibi	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	Mln. AQSh dollarri	O'tgan yilga nisbatan, % da	Umumiyyat hajimga nisbatan, % da	Mln. AQSh dollarri	O'tgan yilga nisbatan, % da	Umumiyyat hajimga nisbatan, % da	Mln. AQSh dollarri	O'tgan yilga nisbatan, % da	Umumiyyat hajimga nisbatan, % da
Jami eksport	29,2	4,1 b.	100,0	2,7	67,6	100,0	26,5	8,4 b.	100,0
shu jumladan:									
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	0,8	150,3	2,7	0,3	96,8	10,3	0,5	2,1 b.	2,0
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	0,6	134,5	1,9	0,3	137,2	11,1	0,3	131,3	0,9
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar	0,5	-	1,8	-	-	-	0,5	-	2,0
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar	19,1	57,8 b.	65,6	0,1	37,0	4,5	19,0	-	71,8
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	6,6	146,1	22,7	1,4	55,1	51,7	5,2	2,6 b.	19,8
Mashinalar va transport asbob-uskunlari	0,3	110,2	0,9	-	-	-	0,3	130,3	0,9
Turli xil tayyor buyumlar	0,5	96,0	1,9	0,5	126,0	20,0	-	-	-
Xizmatlar	0,8	132,3	2,5	0,1	40,1	2,4	0,7	170,0	2,6

2021- yilning yanvar oyida eksport qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibining tahlili shuni ko'rsatmoqdaki, tovarlar va xizmatlar tarkibida 2020- yilning mos davriga nisbatan sezilarli o'zgarishlar qayd etildi, biroq shuni ta'kidlash joizki, 2020- yilning mos davriga nisbatan kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar, oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar, asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari, nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari hamda xizmatlarning eksport tarkibida o'sish kuzatildi.

NAVOIY VILOYATINING EKSPORT HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar, mln. AQSh dollar)

Navoiy viloyatida 2021- yil yanvar oyida eksport hajmi 29,2 mln. AQSh dollarini tashkil etdi.

**EKSPORT TARKIBI DINAMIKASI
(yanvar, % da)**

XSST tarkibi	2019- y.	2020- y.	2021- y.
Jami	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	6,8	7,4	2,7
Nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg‘idan tashqari	2,2	5,7	1,9
Mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xhash materiallar	0,5	-	1,8
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o‘xhash mahsulotlar	77,7	4,6	65,6
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	8,9	63,4	22,7
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	-	3,2	0,9
Turli xil tayyor buyumlar	1,6	7,9	1,9
Xizmatlar	2,3	7,8	2,5

2021- yil yanvar oyida eksport qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibining tahlili shuni ko’satmoqdaki, so’nggi uch yil davomida eksport tarkibi dinamikasida asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari ulushi 13,8 punktga oshib, 22,7 % ni, mineral yoqilg‘i, yog‘lash moylari va shunga o‘xhash materiallar 1,3 punktga oshib, 1,8 % ni tashkil etdi.

**NAVOIY VILOYATINING HUDUDLAR BO‘YICHA EKSPORT HAJMI
(2021- yil yanvar, ming AQSh dollari)**

Tuman va shahar nomi	Eksport hajmi	2020- yilning mos davriga nisbatan o‘zgarish sur’ati, % da
Navoiy viloyati	29 178,8	4,1 b.
Navoiy sh.	20 351,2	31,6 b.
Zarafshon sh.	297,7	2,3 b.
tumanlar:		
Karmana	2 533,4	185,2
Konimex	19,4	28,0
Qiziltepa	69,0	3,2
Navbahor	1 121,7	77,5
Nurota	488,1	2,7 b.
Tomdi	91,6	182,5
Uchquduq	99,1	178,6
Xatirchi	3 960,4	6,8 b.
Bo‘linmaydigan hajm	147,2	-

2021- yil yanvar oyida eksport hajmi 29,2 mln. AQSh dollarini tashkil etib, 2020- yilning mos davriga nisbatan 4,1 b. % kuzatildi.

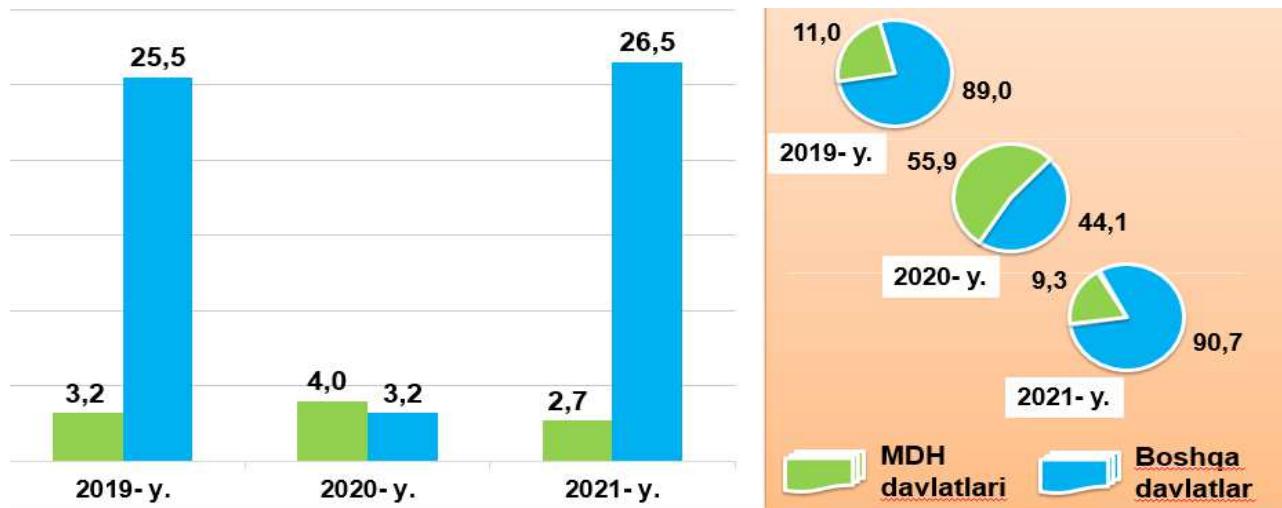

**NAVOIY VILOYATINING EKSPORT HAJMI
(2021- yil yanvar, mln. AQSh dollari)**

	Jami	2020- yilning mos davriga nisbatan o‘zgarish sur’ati, % da	Jamiga nisbatan ulushi, %
Eksport hajmi	29,2	4,1 b.	100,0
MDH davlatlari	2,7	67,6	9,3
Boshqa davlatlar	26,5	8,4 b.	90,7

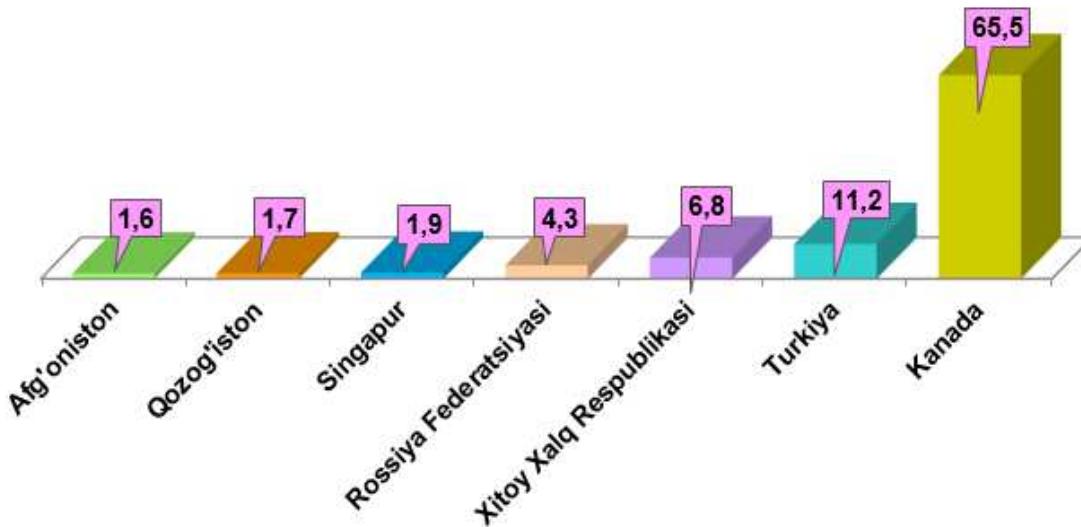
**MDH VA BOSHQA DAVLATLARGA TOVAR VA
XIZMATLAR EKSPORTINING HAJMLARI DINAMIKASI**
(yanvar, mln. AQSh dollar, ulushi, % da)

MDH mamlakatlari va boshqa xorijiy davlatlar bilan eksport ulushining dinamikasi joriy davrda ushbu ko'rsatkich 9,3 va 90,7 % ni tashkil etdi.

NAVOIY VILOYAT EKSPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI
(2021- yil yanvar, % da)

2021- yilning yanvar oyi yakunida tovar va xizmatlar eksporti bo'yicha asosiy hamkor davlatlar tarkibida Kanada (eksport umumiy hajmining 65,5 %), Turkiya (11,2 %), Xitoy Xalq Respublikasi (6,8 %), Rossiya Federatsiyasi (4,3 %), Singapur (1,9 %), Qozog'iston (1,7 %) va Afg'oniston (1,6 %) davlatlari saqlanib qolmoqda, hamda ularning jami eksportdagi ulushi 93,0 % ni tashkil etmoqda.

Tovarlar va xizmatlar eksporti bo'yicha yettita asosiy hamkor davlatlardan yetakchi bo'lgan Turkiya bir pog'onaga tushishi hisobiga, Kanada eksportdag'i ulushi bo'yicha peshqadamlikni oldi.

Xalqaro iqtisodiy aloqalarning rivojlanishi eksportning barqaror o'sishiga ko'maklashadi va bu o'z navbatida ma'lum natijalarga erishish uchun zamin yaratadi. Jumladan, hisobot davrida tovarlar va xizmatlar eksportida ishtirok etgan davlatlar soni 22 tani tashkil etdi.

**NAVOIY VILOYATINING ASOSIY HAMKOR DAVLATLARGA
AMALGA OSHIRGAN EKSPORTI HAJMI VA O'SISH SUR'ATLARI
(yanvar)**

Davlatlar	Ming AQSh dollarri		2020- yilning yanvariga nisbatan, % da	O'rni
	2020- y.	2021- y.		
Kanada	-	19 102,4	-	1
Turkiya	1 797,9	3 278,3	182,3	2
Xitoy Xalq Respublikasi	388,5	1 997,9	5,1 b.	3
Rossiya Federatsiyasi	2 365,5	1 265,6	53,5	4
Singapur	-	544,6	-	5
Qozog'iston	480,8	481,6	100,2	6
Afg'oniston	39,2	473,2	12,1 b.	7
Litva	328,0	442,5	134,9	8
Qirg'iz Respublikasi	782,1	401,5	51,3	9
Turkmaniston	214,0	282,6	132,0	10
BAA	-	193,4	-	11
Ukraina	5,5	176,7	32,3 b.	12
AQSh	2,9	169,0	59,2 b.	13
Hindiston	-	77,0	-	14
Tojikiston	62,7	42,8	68,2	15
Belarus Respublikasi	91,1	28,4	31,1	16
Ozarbayjon	-	26,9	-	17
Eron Islom Respublikasi	-	25,8	-	18
Chexiya Respublikasi	-	21,1	-	19
Misr	-	0,5	-	20

Ushbu mamlakatlarga eksport qilinayotgan tovarlar tarkibiga asosan kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xhash mahsulotlar hamda asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari kiradi.

NAVOIY VILOYATINING AYRIM DAVLATLAR BILAN EKSPORT TARKIBI
(2021- yil yanvar, ming AQSh dollarri)

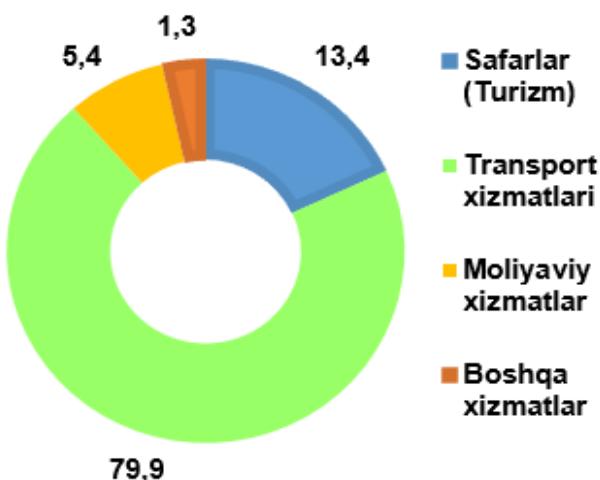
XSST tarkibi	Kanada		Turkiya		Xitoy Xalq Respublikasi		Rossiya Federatsiyasi	
	2020- y.	2021- y.	2020- y.	2021- y.	2020- y.	2021- y.	2020- y.	2021- y.
Jami eksport	-	19 102,4	1 797,9	3 278,3	388,5	1 997,9	2 365,5	1 265,6

shu jumladan:

Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar						24,3	183,4	233,6
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari				173,8	151,8		11,4	3,4
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xhash materiallar				446,9		13,9		
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xhash mahsulotlar		19 012,7						
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari		89,7	1 549,7	2 305,1	67,0	1 959,6	1 877,9	834,3
Mashinalar va transport asbob-uskunalarini				169,7				
Turli xil tayyor buyumlar			43,6			141,8	140,6	
Xizmatlar		204,6	352,5		0,1	151,0	53,7	

**XIZMATLAR EKSPORTI TARKIBI
(2021- yil yanvar, ulushi, % da)**

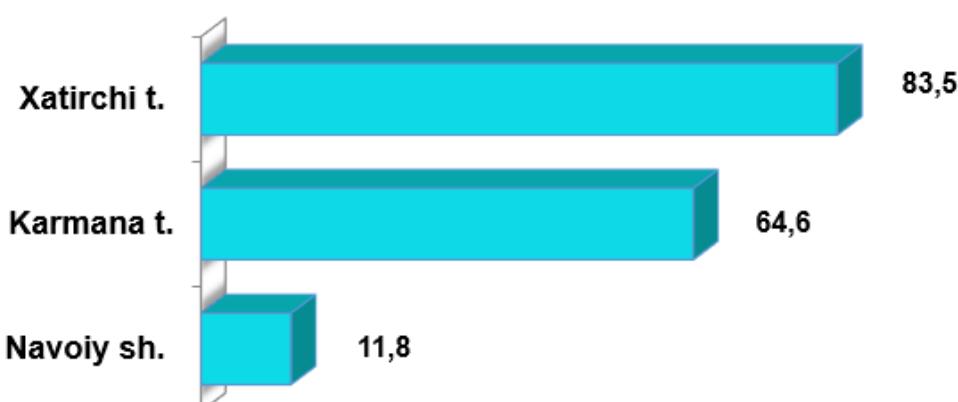

Xizmatlar eksporti hajmi 0,7 mln. AQSh dollarini yoki jami eksport hajmining 2,5 % ini tashkil etib, 2020- yilning mos davriga nisbatan 132,3 % ni tashkil etdi. Xizmatlar eksporti tarkibining asosiy ulushi transport xizmatlari (79,9 %), safarlar (turizm xizmatlari) (13,4 %), moliyaviy xizmatlar (5,4 %), va boshqa xizmatlar (1,3 %) hissasiga to'g'ri kelgan.

**MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARI EKSPORTI
(2021- yil yanvar, ming AQSh dollari)**

Oziq-ovqat mahsulotlarining asosiy qismi bo'lgan 159,9 ming AQSh dollar qiymatli 158,2 tonnadan ortiq meva-sabzavot eksport qilingan hamda 2020- yilning mos davriga nisbatan 33,8 % ni tashkil qildi. Meva-sabzavot mahsulotlari va ularni qayta ishlash jami eksport hajmida 0,5 % ni tashkil etmoqda. Shundan salmog'i yirik hududlarda meva-sabzavot mahsulotlari va ularni qayta ishlash eksporti hajmi Xatirchi tumanida 83,5 ming AQSh dollarini, Karmana tumanida 64,6 ming AQSh dollarini va Navoiy shahrida 11,8 ming AQSh dollarini tashkil etmoqda.

Meva-sabzavot mahsulotlarining asosiy eksport bozorlari Rossiya Federatsiyasi (58,8 %), Eron Islom Respublikasi (16,1 %), Xitoy Xalq Respublikasi (15,2 %) va Qozog'iston (9,9 %) davlatlari hissasiga to'g'ri kelgan.

**MEVA-SABZAVOT MAHSULOTLARINING EKSPORT GEOGRAFIYASI
(yanvar)**

Davlatlar	2020- yil			2021- yil		
	Tonna	Ming AQSh dollarisi	Ulushi*, % da	Tonna	Ming AQSh dollarisi	Ulushi*, % da
Rossiya Federatsiyasi	129,2	183,5	38,8	54,0	94,0	58,8
Eron Islom Respublikasi				25,0	25,8	16,1
Xitoy Xalq Respublikasi				25,6	24,3	15,2
Qozog'iston	15,5	12,4	2,6	53,6	15,8	9,9
Iraq	235,2	181,2	38,3			
Belarus Respublikasi	96,0	91,0	19,2			
Koreya Respublikasi	5,0	5,0	1,1			

*-qiymat ifodasida

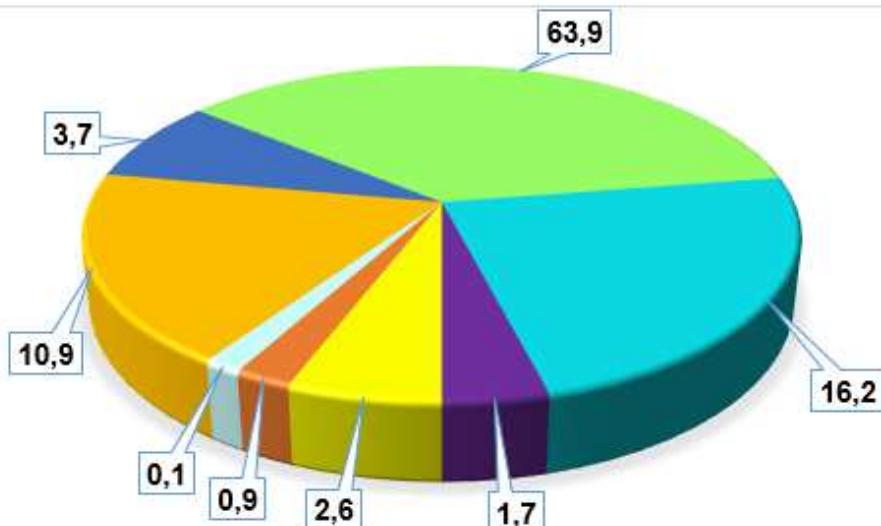
NAVOIY VILOYATINING IMPORTI (2021- yil yanvar)

2021- yil yanvar oyida import hajmi 44,2 mln. AQSh dollarini va 2020- yilning mos davriga nisbatan 71,5 % ni tashkil etdi.

Import tarkibida eng katta ulush, mashinalar va transport asbob-uskunalar (63,9 %), turli xil tayyor buyumlar (16,2 %), kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar (10,9 %) ga to'g'ri keldi.

XSST BO'LIMI BO'YICHA IMPORT TARKIBI
(2021- yil yanvar, ulushi, % da)

- Oziq-ovqat mahsulotlari va tirk hayvonlar - 2,6 %
- Nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari - 0,9 %
- Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xshash materiallar - 0,1 %
- Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar - 10,9 %
- Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari - 3,7 %
- Mashinalar va transport asbob-uskunalar - 63,9 %
- Turli xil tayyor buyumlar - 16,2 %
- Xizmatlar - 1,7 %

Tovar va xizmatlar importi dinamikasi tahliliga ko'ra, 2021- yilning yanvarida import qilingan tovarlar hajmi 43,4 mln. AQSh dollarini tashkil etdi. Xizmatlar importi esa 0,8 mln. AQSh dollariga yetdi.

**MDH VA BOSHQA XORIJY DAVLATLARDAN IMPORT TARKIBI
(2021- yil yanvar)**

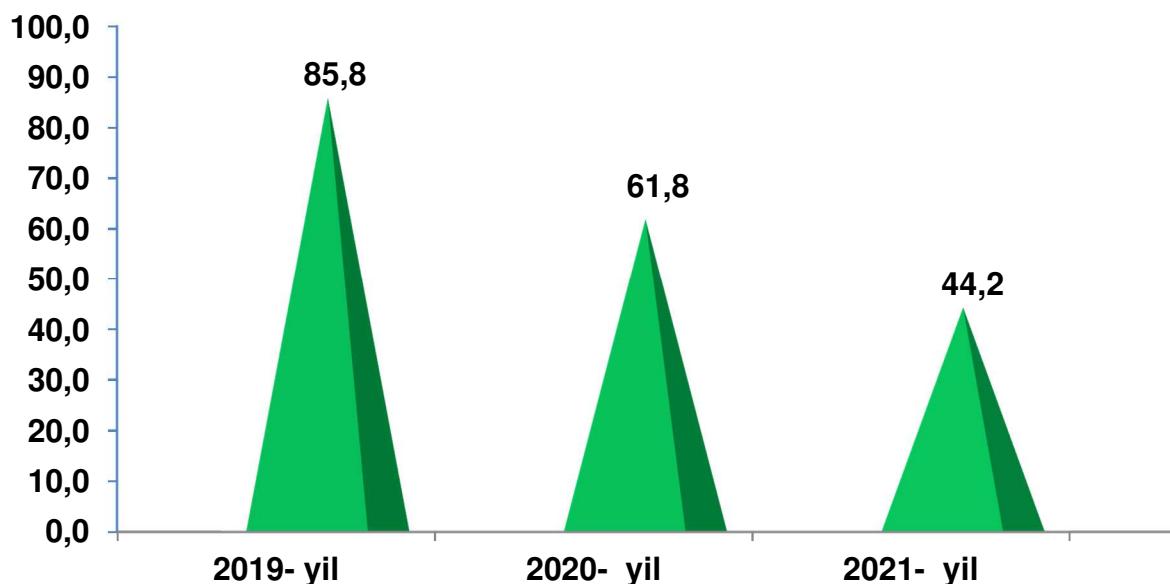
XSST tarkibi	Jami			MDH davlatlari			Boshqa davlatlar		
	Mln. AQSh dollarri	O'tgan yilga nisbatan, % da	Umumiy hajimga nisbatan, % da	Mln. AQSh dollarri	O'tgan yilga nisbatan, % da	Umumiy hajimga nisbatan, % da	Mln. AQSh dollarri	O'tgan yilga nisbatan, % da	Umumiy hajimga nisbatan, % da
Jami import	44,2	71,5	100,0	15,7	110,7	100,0	28,5	59,8	100,0
shu jumladan:									
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	1,1	2,8 b.	2,6	1,1	2,9 b.	6,9		121,6	0,1
Nooziq-ovqat xomashyo, yoqilg'idan tashqari	0,4	168,3	0,9	0,3	4,4 b.	2,0	0,1	52,4	0,3
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xhash materiallar		39,6	0,1		63,3			39,2	0,2
Hayvonlar va o'simliklar moylari, yog'lar va mumlar			0,0			0,0			0,0
Kimyoiy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xhash mahsulotlar	4,8	67,4	10,9	2,2	3,4 b.	14,2	2,6	39,7	9,0
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	1,7	19,4	3,7	0,8	12,5	5,0	0,9	38,6	3,0
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	28,3	64,1	63,9	4,7	69,5	29,7	23,6	63,1	82,7
Turli xil tayyor buyumlar	7,2	6,4 b.	16,2	6,4	30,8 b.	40,9	0,8	71,0	2,7
Xizmatlar	0,7	3,6 b.	1,7	0,2	7,3 b.	1,3	0,5	3,0 b.	2,0

Importning eng katta ulushi, mashinalar va transport asbob-uskunalarini (63,9 %), turli xil tayyor buyumlar (16,2 %), kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar (10,9 %), shuningdek MDH mamlakatlarda turli xil tayyor buyumlar (40,9 %), mashinalar va transport asbob-uskunalarini (29,7 %) ga to'g'ri keldi, boshqa xorijiy mamlakatlarga ham eng katta ulush mashinalar va transport asbob-uskunalarini (82,7 %) hamda kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xshash mahsulotlar (9,0 %) hissasiga to'g'ri keladi.

Joriy davrda import qilinadigan tovar va xizmatlarning umumiyligi hajmining tuzilishini tahlil qilish shuni ko'rsatdiki, 2020- yilning mos davriga nisbatan faqat turli xil tayyor buyumlar (6,4 b. %), xizmatlar (3,6 b. %), oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar (2,8 b. %), nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari (68,3 %) o'sgan, ammo barcha import qilinadigan tovarlar 2020- yilning mos davriga nisbatan kamaydi.

NAVOIY VILOYATINING IMPORT HAJMLARI DINAMIKASI (yanvar, mln. AQSh dollar)

Navoiy viloyatida 2021- yil yanvar oyida import hajmi 44,2 mln. AQSh dollarini tashkil etdi.

TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTI DINAMIKASI
(yanvar, ulush, % da)

XSST tarkibi	2019- y.	2020- y.	2021- y.
Jami	100,0	100,0	100,0
shu jumladan:			
Oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlar	0,3	0,7	2,6
Ichimliklar va tamaki	0,3	-	-
Nooziq-ovqat xom-ashyo, yoqilg'idan tashqari	0,1	0,4	0,9
Mineral yoqilg'i, yog'lash moylari va shunga o'xhash materiallar	0,2	0,2	0,1
Kimyoviy vositalar va boshqa toifalarga kiritilmagan shunga o'xhash mahsulotlar	9,8	11,5	10,9
Asosan material turiga qarab klassifikatsiyalangan sanoat tovarlari	16,3	13,8	3,7
Mashinalar va transport asbob-uskunalar	66,9	71,3	63,9
Turli xil tayyor buyumlardar	5,4	1,8	16,2
Xizmatlar	0,7	0,3	1,7

2021- yil yanvar oyida import qilingan tovarlar va xizmatlar tarkibi tahlili shuni ko'rsatdiki, turli xil tayyor buyumlarda 2020- yilning mos davriga nisbatan importining ulushi 1,8 % dan 16,2 % gacha, oziq-ovqat mahsulotlari va tirik hayvonlarda importining ulushi 0,7 % dan 2,6 % gacha, xizmatlarda esa 0,3 % dan 1,7 % gacha o'sdi.

**NAVOIY VILOYATINING HUDUDLARI BO‘YICHA IMPORT HAJMI
(2021- yil yanvar, ming AQSh dollar)**

Tuman va shahar nomi	Import hajmi	2020- yilning mos davriga nisbatan o‘zgarish sur’ati, % da
Navoiy viloyati	44 205,7	71,5
Navoiy sh.	32 413,6	111,1
Zarafshon sh.	2 590,4	6,3 b.
<i>tumanlar:</i>		
Karmana	6 772,8	30,5
Konimex	2,0	2,0
Qiziltepa	136,8	5,4
Navbahor	211,6	2,2 b.
Nurota	20,4	43,9
Tomdi	338,1	-
Uchquduq	573,9	50,8 b.
Xatirchi	606,4	119,0
Bo‘linmaydigan hajm	539,7	-

2021- yil yanvar oyida import hajmi 44,2 mln. AQSh dollarini tashkil etib, 2020-yilning mos davriga nisbatan 71,5 % ni tashkil etdi.

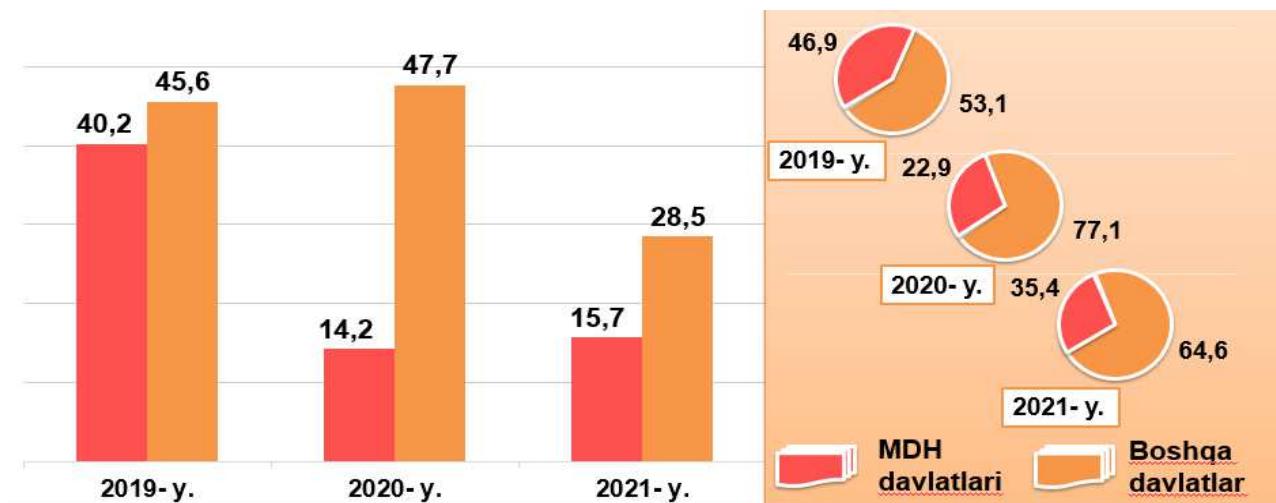
**NAVOIY VILOYATINING IMPORT HAJMI
(2021- yil yanvar, mln. AQSh dollar)**

	Jami	2020- yilning mos davriga nisbatan o‘zgarish sur’ati, % da	Jamiga nisbatan ulushi, %
Import hajmi	44,2	71,5	100,0
MDH davlatlari	15,7	110,7	35,4
Boshqa davlatlar	28,5	59,8	64,6

MDH mamlakatlari va boshqa xorijiy davlatlar bilan import ulushining dinamikasi joriy davrda ushbu ko‘rsatkich 35,4 va 64,6 % ni tashkil etdi.

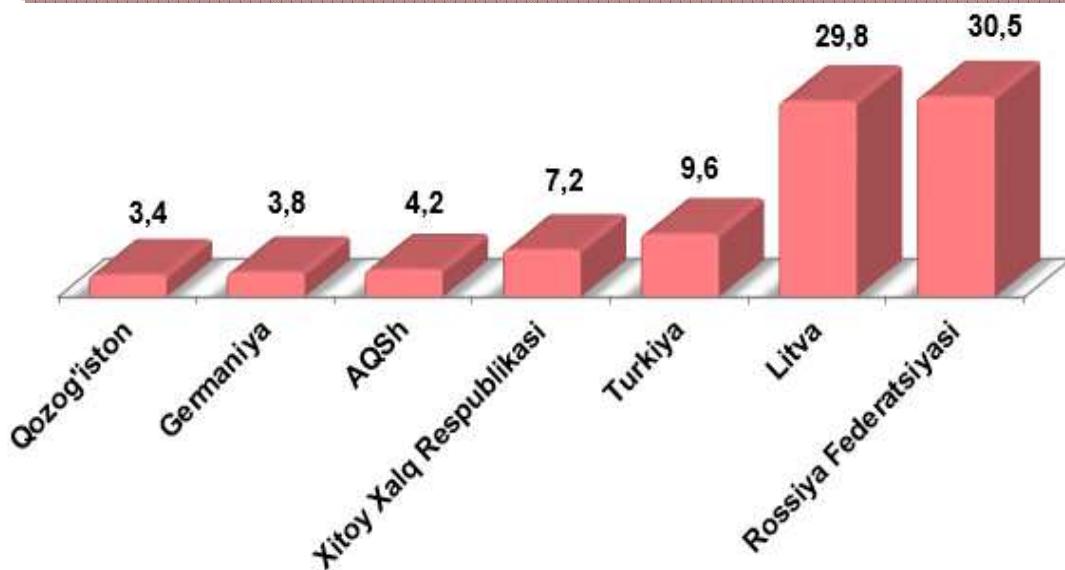
**MDH VA BOSHQA XORIJY DAVLATLARDAN TOVAR VA
XIZMATLAR IMPORTI HAJMLARI DINAMIKASI
(yanvar, mln. AQSh dollar, ulushi, % da)**

Yetti yirik hamkor davlatlar (Rossiya Federatsiyasi, Litva, Turkiya, Xitoy Xalq Respublikasi, AQSh, Germaniya va Qozog'iston) jami importning 88,5 % ini tashkil qiladi, bu 39,1 mln. AQSh dollarini tashkil etadi.

**NAVOIY VILOYAT IMPORTIDA ASOSIY HAMKOR DAVLATLARNING ULUSHI
(2021-yil yanvar, % da)**

Mamlakatdagi sarmoyaviy muhit yaxshilangani sari va ushbu sohada amalga oshirilgan islohotlar natijasida mashina va uskunalar, shuningdek, ularning qismlari importining o'sishi tabiiydir. Shunday qilib, Rossiya Federatsiyasi, Litva, Turkiya va Xitoy Xalq Respublikasidan kiritilgan katta hajmdagi investitsiyalar natijasida, mahsulotlar importi hajmida ushbu mamlakatlarning yuqori ulushi saqlanib qolmoqda.

Hisobot davri yakunlariga ko'ra, import bo'yicha hamkor davlatlar orasida Rossiya Federatsiyasi umumiy import hajmida 30,5 % ulushi bilan Litva davlatini (29,8 %) ortda qoldirgan holda, birinchi o'rinni egalladi.

**TOVAR VA XIZMATLAR IMPORTIDAGI YIGIRMATA YIRIK HAMKOR DAVLATLAR
(yanvar)**

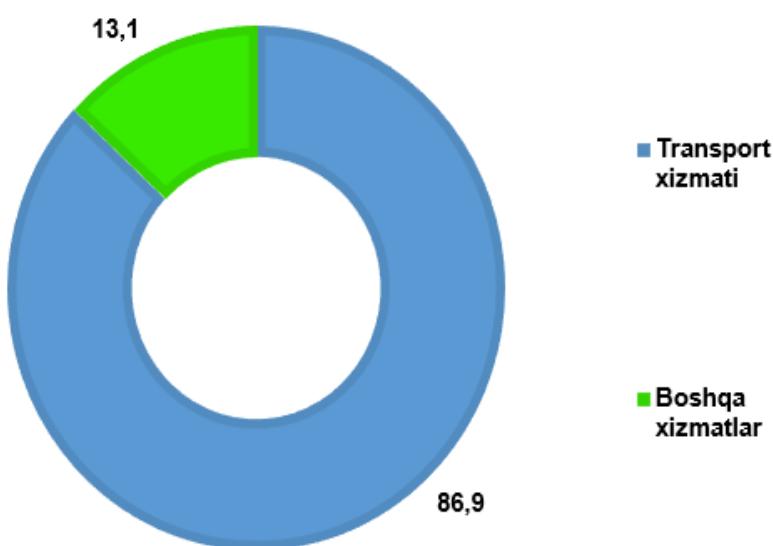
Davlatlar	Ming AQSh dollari		2020- yilning yanvariga nisbatan, % da	O'rni
	2020- y.	2021- y.		
Rossiya Federatsiyasi	7 135,8	13 498,6	189,2	1
Litva	10 051,3	13 182,6	131,2	2
Turkiya	2 280,6	4 243,4	186,1	3
Xitoy Xalq Respublikasi	9 717,9	3 180,5	32,7	4
AQSh	5 480,4	1 869,4	34,1	5
Germaniya	592,3	1 677,4	2,8 b.	6
Qozog'iston	6 374,4	1 488,5	23,4	7
Koreya Respublikasi	15 489,8	712,6	4,6	8
Finlyandiya	1 320,8	690,0	52,2	9
Italiya	178,8	589,1	3,3 b.	10
Ukraina	576,0	519,6	90,2	11
Kanada	-	463,8	-	12
Eron Islom Respublikasi	158,2	325,0	2,1 b.	13
Yaponiya	705,0	313,9	44,5	14
Hindiston	98,6	221,0	2,2 b.	15
Buyuk Britaniya BQ va Shimoliy Irlandiya	5,4	216,0	39,8 b.	16
Shvetsiya	-	195,6	-	17
Vengriya	1,2	165,0	135,6 b.	18
Turkmaniston	48,2	142,7	3,0 b.	19
Chexiya Respublikasi	6,5	140,2	21,5 b.	20

2021- yil yanvar oyi yakuni bo'yicha 36 ta davlatlar bilan tovarlar va xizmatlar importi amalga oshirildi.

2021- yil yanvar oyi yakuni bilan xizmatlar importi hajmi 0,8 mln. AQSh dollarini yoki jami import hajmining 1,7 % ini tashkil etdi va o'tgan yilning mos davriga nisbatan 3,6 b. % ni tashkil etdi. Xizmatlar importi tarkibining asosiy ulushi transport xizmatlari (86,9 %) va boshqa xizmatlari (13,1 %) dan iborat bo'ldi.

XIZMATLAR IMPORTI TARKIBI (2021- yanvar, ulushi, % da)

Shu bilan, tashqi iqtisodiy faoliyatni rivojlantirish borasida amalga oshirilayotgan keng qamrovli islohotlar va dunyo mamlakatlari bilan olib borilayotgan mustahkam aloqalar natijasida viloyatimizning eksport salohiyati oshib borayotgani yaqqol namoyon bo'limoqda.

Shuningdek, bir qator soliq, bojxona imtiyozlarining yaratilishi, ishlab chiqarishni modernizatsiya qilish va raqobatbardosh mahsulotlarni ishlab chiqarilishi milliy mahsulotlarimizni tashqi bozorlarda mustahkam o'rin egallashlari uchun zamin yaratmoqda.

Navoiy viloyati statistika boshqarmasi

**Tashqi iqtisodiy faoliyat va
savdo statistikasi bo'limi**

Tel.: (99879) 222-04-36